

I. Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do teorii muzyki
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Introduction to music theory
Kierunek studiów	Muzykologia
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	Stacjonarne
Dyscyplina	Nauki o sztuce
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu/osoba odpowiedzialna	dr hab. szt. muz. Iwona Sawulska
---	----------------------------------

Forma zajęć	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
Ćwiczenia	15+15	I, II	1+1

Wymagania wstępne	Predyspozycje muzyczne (słuch muzyczny, poczucie rytmu, pamięć muzyczna). Elementarna znajomość notacji muzycznej i solmizacji. wrażliwość na barwę dźwięku
-------------------	---

II. Cele kształcenia dla przedmiotu

Sprawne posługiwanie się notacją muzyczną w kluczu wiolinowym i basowym, umiejętność budowania skal dur-moll w odmianach, znajomość koła kwintowego i pokrewieństw tonacji, rozumienie konsonansu i dysonansu. Rozumienie zjawisk enharmonicznych i chromatycznych, poznanie różnych rodzajów kadencji, umiejętność określania wartości rytmicznych i sposobu ich podziału, rozpoznawanie rodzajów metrum, grupowanie wartości rytmicznych w taktach różnego rodzaju, transpozycja melodii. Budowanie interwałów i ich przewrotów, rozwiązywanie dysonansów, poznanie zasad dotyczących budowy akordów (trój-dźwięk i czterodźwięk dur-moll w przewrotach, dominanta septymowa i nonowa w przewrotach), znajomość triady harmonicznej. Swobodne posługiwanie się terminologią muzyczną, znajomość oznaczeń muzycznych dotyczących wykonawstwa: agogicznych, dynamicznych i artykulacyjnych.

III. Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student zna fundamentalne zjawiska rytmiczne, harmoniczne i tonalne zawarte w strukturach dźwiękowych, zna zasady i elementy kształtowania materiału muzycznego, umożliwiające mu analizę formalno-harmoniczną i porównawczą dzieła muzycznego, przy prowadzeniu badań naukowych z zakresu nauk o sztuce.	K_W03
W_02	Student zna terminologię i zagadnienia dotyczące notacji, oznaczeń wykonawczych i artykulacji, skal stosowanych w technice kompozytorskiej, pokrewieństwa tonacji, organizacji metro-rytmicznej, ornamentyki, diatoniki i chromatyki, zastosowania agogiki oraz dynamiki spotykanych w partyturze dzieła muzycznego w celu prawidłowego odczytania partytury oraz trafnego przeanalizowania i zinterpretowania informacji w niej zawartych w procesie formułowania tez, hipotez i wniosków w swojej pracy badawczej.	K_W04
W_03	Zna, operuje i wyjaśnia podstawową terminologię muzyczną i muzykologiczną w języku polskim.	K_W06
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi samodzielnie odczytać i zinterpretować kompozycję muzyczną różnych epok i stylów.	K_U04

IV. Opis przedmiotu/ treści programowe

Poznanie metod prawidłowej percepcji i klasyfikacji materiału dźwiękowego w dziele muzycznym, w tym podstawowych struktur melodycznych i rytmicznych; Cechy materiału dźwiękowego i elementy pisma nutowego. Diatonika, chromatyka i enharmonia. Skale muzyczne - ujęcie historyczne i współczesne. Tonacje i gamy. Interwały: konsonanse i dysonanse. Istota harmoniki funkcyjnej oraz atonalności. Budowa akordów, akordy w muzyce współczesnej. Podstawowe funkcje harmoniczne i rodzaje kadencji. Notacja muzyczna - nuty, pauzy, klucze, pięciolinia i inne znaki muzyczne. Solmizacja a nazwy literowe dźwięków. Metrtrum i rytm, podziały regularne i nieregularne, akcenty, synkopy i inne zjawiska metroritmiczne. Tempo i jego rodzaje. Typy melodyki. Homofonia a polifonia. Skale muzyczne. Pojęcie orkiestracji i instrumentacji. Typy zespołów wykonawczych. Agogika, dynamika, artykulacja. Transpozycja melodyczna i harmoniczna.

V. Metody realizacji i weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne	Metody weryfikacji	Sposoby dokumentacji
WIEDZA			
W_01	Wykład konwersatoryjny Metoda analityczna	Kolokwium Praca domowa	Karta kolokwium Karta pracy domowej
W_02			
W_03			
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia	Kolokwium Praca domowa	Karta kolokwium Karta pracy domowej

VI. Kryteria oceny, wagi...

Warunkiem niezbędnym do uzyskania oceny pozytywnej jest frekwencja na zajęciach mieszcząca się w limitach zapisanych w Regulaminie studiów KUL, regularne przygotowywanie się do zajęć, aktywny w nich udział (w zakresie przewidzianym formą zajęć) oraz realizowanie we wskazanych terminach i zgodnie z otrzymanymi zaleceniami zadań wyznaczonych przez prowadzącego (prace cząstkowe, referaty, eseje, prezentacje, analizy, itp.). Formę końcowego kolokwium (z odniesieniem do określonych efektów uczenia się) wskazano w punkcie V niniejszej karty przedmiotu (metody weryfikacji). Ocena końcowa jest średnią ważoną oceny uzyskanej na końcowym kolokwium i wszystkich ocen cząstkowych uzyskanych przez studenta na zajęciach na przestrzeni danego semestru.

Ocena bardzo dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu bardzo dobrym. Student bardzo dobrze realizuje zadane ćwiczenia, prawidłowo analizuje i ocenia materiał dźwiękowy, orientuje się w zagadnieniach w zakresie treści programowych, maksymalnie precyzyjnie analizuje i rozróżnia zjawiska dźwiękowe, trafnie posługuje się terminologią muzyczną, sprawnie buduje interwały i akordy, dokonuje zamiany enharmonicznej i chromatycznej, prawidłowo buduje skale i posługuje się kołem kwintowym, dokonuje transpozycji i szybkiej autokorekty.
Ocena dobra	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dobrym. Student niemal bezbłędnie realizuje zadane ćwiczenia, w większości prawidłowo analizuje i ocenia materiał dźwiękowy, dobrze orientuje się w zagadnieniach w zakresie treści programowych, zadowalająco precyzyjnie analizuje i rozróżnia zjawiska dźwiękowe, trafnie posługuje się terminologią muzyczną, zadowalająco sprawnie buduje interwały i akordy, dokonuje zamiany enharmonicznej i chromatycznej, prawidłowo buduje skale i posługuje się kołem kwintowym, niemal bezbłędnie dokonuje transpozycji i dość szybkiej autokorekty.
Ocena dostateczna	Osiągnięcie wszystkich założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się w stopniu dostatecznym. Student realizuje przynajmniej 60% zadanych ćwiczeń, wystarczająco analizuje materiał dźwiękowy, orientuje się w zagadnieniach w zakresie treści programowych, posługuje się terminologią muzyczną. Dostatecznie orien-

	tuje się w budowaniu interwałów i akordów, zamianie enharmonicznej i chromatycznej, budowaniu skal i posługiwaniu się kołem kwintowym, dokonuje powolnej autokorekty.
Ocena niedostateczna	Niezrealizowanie założonych w niniejszej karcie efektów uczenia się. Student realizuje zadane ćwiczenia w zakresie mniejszym niż 50%, niedostatecznie analizuje materiał dźwiękowy, słabo orientuje się w zagadnieniach treści programowych, nieumiejętnie posługuje się terminologią muzyczną, słabo orientuje się w budowaniu interwałów i akordów, zamianie enharmonicznej i chromatycznej. Brakuje prawidłowej autokorekty.

Podczas realizacji pełnego cyklu zajęć (dwa semestry) przewidziane są łącznie cztery kolokwia pisemne: jedno w połowie każdego z dwóch semestrów i jedno pod koniec każdego z dwóch semestrów. Polegają one na rozwiązaniu zadań z zakresu treści programowych (punkt IV). Dodatkowo przewidziane są bieżące prace domowe utrwalające wiedzę i rozwijające umiejętności w zakresie wprowadzenia do teorii muzyki.

Główne kryteria mające wpływ na ocenę końcową (kryteria weryfikacji stopnia realizacji założonych efektów uczenia się): posługiwanie się notacją muzyczną w kluczu wiolinowym i basowym, budowanie skal dur-moll w odmianach, znajomość koła kwintowego i pokrewieństw tonacji, rozumienie konsonansu i dysonansu, rozumienie zjawisk enharmonicznych i chromatycznych, znajomość różnych rodzajów kadencji, umiejętność określania wartości rytmicznych i sposobu ich podziału, rozpoznawanie rodzajów metrum, grupowanie wartości rytmicznych w taktach różnego rodzaju, transpozycja melodii, budowanie interwałów i ich przewrotów, rozwiązywanie dysonansów, poznanie zasad dotyczących budowy akordów (trójdźwięk i czterodźwięk dur-moll w przewrotach, dominanta septymowa i nonowa w przewrotach), znajomość triady harmoniczej, posługiwanie się terminologią muzyczną, znajomość oznaczeń muzycznych dotyczących wykonawstwa: agogicznych, dynamicznych i artykulacyjnych.

VII. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	60

W ramach pracy indywidualnej student opanowuje materiał przedstawiony podczas zajęć oraz wykonuje zlecone prace domowe w celu utrwalenia wiedzy i rozwijania umiejętności w zakresie wprowadzenia do teorii muzyki.

VIII. Literatura

Literatura podstawowa
J. Bandkowski, <i>Uniwersalne tabele muzyczne dla szkół muzycznych i samouków</i> , wyd. Absonic 2019.
M. Drobner, <i>Systemy i skale muzyczne</i> , Kraków 1982.
W. Rudziński, <i>Nauka o rytmie muzycznym</i> , cz. 1 i 2, Kraków 1987.
F. Wesołowski, <i>Zasady muzyki</i> , Kraków 2014.
F. Wesołowski, <i>Materiały do nauki o skalach muzycznych</i> , Kraków 1997.
D. Wójcik, <i>ABC form muzycznych</i> , Kraków 1997.
L. Zganiacz-Mazur, <i>Teoria muzyki</i> , Warszawa 2002.
Literatura uzupełniająca
B. Schaeffer, <i>Dźwięki i znaki. Wprowadzenie do kompozycji współczesnej</i> , Warszawa 1969.
<i>Encyklopedia Muzyki</i> , A. Chodkowski (red.), Warszawa 2001.
<i>Encyklopedia muzyczna PWM</i> , E. Dziębowska (red.), t. 1-12, Kraków 1979-2012.